(4)

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

Rationes, quae persuadent oportere, vt a S.mo D. N.ro Greg.o 15. postuletur,
ac fiat potestas edendi typis excussam materiam de auxilijs diuinae gratiae.

Rationes praecipuae, quae id probant, ad quatuor capita reuocantur. primum separatim
attinet ad causam propriam Societatis Jesu, doctrinam ministeria, et bonam debitae existimatio-
nem apud catholicos et haereticos. alterum ad catholicae fidei propagationem, et haereseon huius temporis
extirpationem; atque adeo proprie spectat ad Congregationem illustrissimorum Cardinalium de propaganda fide,
his diebus diuino erectam consilio. tertium ad omnes generatim Theologorum scholas, et ad
rationem recte, et fructuose tradendas theologicas scholasticae controuersias. postremum ad obsequium
Apostolicae sedis, et eius in hac re desiderij, atque intentionis consecutionem.

1 Et quod ad primum quidem attinet; maxima sunt admiratione defixi, iamdudum ~~quatuordecim ab
hinc annos~~, plurimi graues Theologi, atque alij doctores, tam in Europa quam in Indijs atque adeo
in vniuersi orbis scholis; cum videant a doctissimis societatis Jesu Theologis (e quorum nume-
ro sunt P. Franciscus Suarez, P. Jacobus Ruiz, et alij) conscriptos esse libros de auxilijs diuinae
gratiae, accuratissimos, pariter ac modestissimos, et nihilominus iamdudum teneri suppressos,
et quasi ab aspicienda publica luce suspensos. qua de causa apud multos in despectum ~~subijci~~
~~ac~~ venit eorundem, suspectaque redditur doctrina societatis.

Neque vero persuadere sibi possunt, edicto tantum cardine verti, quod pro bono pacis inter-
dicta est omnibus Theologis illius impressio materiae. tum quia duodecim minimum aguntur an-
ni ex quo iurgium calere olim inter nonnullos excitandum cessauit, demortuis praesertim
illis autoribus, et sequacibus gratia contentionis supersedentibus. tum vel maxime, quod per id ipsum
prohibitae impressionis tempus, non pauci Dominicanorum edidere in publicum typis ex-
cussos suos de auxilijs gratiae libros iustae magnitudinis, et hic vsque nouos subinde imprimere
et vulgare non cessant. Inter quos sunt Nauarrete, Ledesma, Dauila, Verdu,
Ripa, Archiepiscopus Aluarez (qui iterum nuper et tractatum suum adauctum, et alium
eius summam edidit) et ab hinc quinque ~~tres~~ annos Gonzalez, et Martinez, et Zanardus, et summa Aluarez, et alij;
ijque omnes Dominicani libros istos opera dederunt in Hispania quidam, alij in Italia,
et Flandria alij in Gallia, et per quouersus sparserunt. idque ita palam factum est, et in Romana
etiam vrbe ac publica Bibliopolarum via venales libri habentur, et prohibente nemine
superiorum aut puniente; et adhuc occlusis labijs scriptoribus societatis, ~~et alto silentio~~, eorumque libris
alto silentio, ac tetro velut carcere latitantibus: tum videlicet illis licentiam saepe postulatam deneganti Pontifice
summo, per idem hoc tempus, quo Dominicanorum libri inmendiata luce impune diuagantur.
Quae res atque discrimen, non potest non iterum ingenerare odium ac suspiciones autoribus, libris, doctrinaeque
Jesuitarum; tum maiores addere spiritus atque alere Dominicanis, alijsque Jesuitarum aemulis, vt illorum doctrinae
atque doctoribus detrahere, elongare, exprobrare, et infamiae notam inurere liberius possint. tum etiam

si periculosos reddere plerosque aliorum ordinum doctrinis, quamvis [illegible] ipsos quam verum
et doct. vindicant, doctrinas defendere audeant, ne eodem habeantur more persequendi considerandi
[illegible] denique nequit non parere et scandalum piis Catholicis cum videant tantam in tam
iusta Iesuitarum causa inaequalitatem et persecutiones; et [illegible] afferre magnas lacrymas
haereticis ac de suis exultantes aemulis Iesuitis triumphum, quos videntes in causa doct. de arbitrij indiff.
ac libro [illegible] tractanda ita male accipi a Catholicis doctoribus, et tandem solius
Iesuiticae factionis esse abstrusa teneri. Atque id quidem tanto maiorem iniustitiam prae se fert
quanto iniquius est, ut in causa una soli silentium quo [illegible] summissio atque obed., quam vi par [illegible] et Pontificio decreto
semper exhibuerunt [illegible] Iesuitae
[illegible]; Libertas vero ei in nobis mandari [illegible], proferri Dominicanis; cumque
e ipso tantas hae ipsis incommodare, quantum illa illis commoda esse debuisset. [illegible]
causa relig. M. Cyrilli sent. in Epla ad summum Pontificem celebramus; sane [illegible] alium
[illegible]: neque enim quidquam vel ad religionem suam, vel ad [illegible] alium consacerdotem nos
[illegible] scripsi; non ignorans praecipitem celeritatem in eiusmodi rebus cum vitio plerumque coniunctam esse solere.

Accedit et illud quod iniustitiam sane multo amplius auget, et manifestius aperit. Etenim Dominicani in praeditis libris nuper prelo subiectis in lucemque datis, male accipiunt societ. sent. atque doctrinam et [illegible], [illegible] eorumque praestantissimos suarium Molinam, Vazquez, Valentiam et illustr. Card. Bellarminum atque Toletum. Et quidam [illegible] contra alio detrahunt et cum ea confundunt quaerunt [illegible] et Pelagij [illegible] reliquias [illegible] imaginati sunt, contra [illegible] suas illis et [illegible] asserunt. Alij Iesuitarum [illegible] aculeis [illegible] pungunt, alij multas illis [illegible] et [illegible] affingunt, alij (ut [illegible]) singulas [illegible] [illegible] et [illegible] Molinae fabricatis [illegible] malos ornatis componere et [illegible] volumen [illegible] alij denique censura nova [illegible]; quae machina nisi Iesuitarum scripta prelo datis [illegible] et [illegible], [illegible] multarum [illegible], et in invidias [illegible] doct. minist. et [illegible] [illegible]; et in [illegible] christianas relig. [illegible] propagandae et [illegible] incumbunt, [illegible] [illegible] [illegible] videntibus [illegible] haereticis et [illegible] triumphantibus, quod videant [illegible] [illegible] [illegible] libros [illegible], [illegible] asperi, et [illegible] multo [illegible], quasi qui [illegible] [illegible] consentire, aut [illegible] laqueis [illegible] teneri, et quod respondeant [illegible] habere [illegible] in [illegible]. [illegible] in ea causa, quas cum ipsis haereticis de indiff. arbitrij [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Hinc ad 2um [illegible] caput gradum facio. Nam [illegible] magis [illegible] quas alio semper necessaria est [illegible] de auxilijs prelo emittendae licentia: quo licentiae [illegible] [illegible] Calvinus atque sequaces [illegible] Deum [illegible], [illegible] [illegible] malorum [illegible] effectorem [illegible], ac de medio tollere [illegible] arbitrij [illegible] [illegible] [illegible] indifferentiam, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] defendentes, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

in [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Iesuitarum, [illegible]

100

ri sine magno catholicæ Religionis cultorum prejudicio nocumento. Cui malo aut mederi aut ne callum durius obducat, et latius serpat, obviare, vix citra miraculum facile poterit, nisi huiusmodi hæretici veram sinceramque doctrinam et Theologiam compositam a doctoribus catholicis Deo iuvante doceantur; et suis suorumque Magistrorum paralogismis et omnibus conjectis argumentis responsa apertam adhiberi conspiciant: sicque sensim, et errores exuant, et eius veram Theologiam atque ita Catholicam fidem ac religionem divinitus induant. Quomodo enim intelligent hæretici (sicut et pagani) quomodo credent sine prædicante, sine docente se vivisatis? quomodo catholici doctores erudient hæreticos nisi ad illos mittantur! At mittunt acies ad illos non pauci vivæ vocis armati gladio. bene habet. sed num quidisti ab hæreticis admittuntur! pro multis ne ad urbem quidem aut ad singulorum prospectum, nedum ad concionem, ad disputationem, ad privatum colloquium familiaremve sermonem accedere permittunt! Universis enim Catholicis doctoribus huiusmodi congressus interdictus quod semper est publico regis aut reip. edicto. in Anglia Scotia, Hibernia Holandia et in aliis hæresum peste infectis regionibus Quare plerorumque eorum catholicorum, qui ad hæreticos destinantur, quod semper mitti perinde est atque non mitti, tametsi hæreticorum insertis culpa. Reliquum igitur est ut si expeditior gratia (Deo dante hæresum extirpatio, et facilior hæreticorum ac efficacior conversio (ut exoptat cum convive Sacra Illustrissimorum Cardinalium de propaganda fide Congregatio vehementer exoptat atque quærit), ad illos ad illos ii catholici doctores mittantur qui revera ab hæreticis admittantur. nimirum egregii libri catholicorum excussi typis, et undequaque dispersi. Hos enim libros ubi primum evulgant, accipiunt hæretici et suis in nundinis venales habent, aliisque divendunt: et primum quidem curiositate ducti nonnulli, alii temporis fallendi, alii irrisionis aut impugnationis gratia perlegunt. deinde non pauci, Deo disponente, attentius pervolutant, movente admirantur, illuminante intelligunt: post interius docente inibi Sanctam sum veritatem addiscunt. atque ita tandem Catholicorum hic libros, prægenti atque divino inspirante ac prosequente favore, hæresim sensim exuunt, catholicam fidem suaviter imbibunt, et altius imbibunt ipsi; nec non et aliis suorum hominum leniter instillant a Deo cum eorundem lectione librorum efficaciter persuadent. Ut non semel hac nostra ætate contigisse videmus in libris Controversiarum fidei Illustrissimi Cardinalis Bellarmini, quos dum religiosi hæretici de Anglia prædicto modo legissent, lectione illustrati divina, depulsis hæresum tenebris, catholicæ veritatis lumen adspexerunt, et Romanæ Ecclesiæ fidem amplexati, ad eam amplectendam multos alios feliciter exhortati sunt. Huiusmodi de hæresibus triumphos sacra lectione reportatos S. Aug. ipse inquit suis familiaribus expertus emisset, monuit identidem catholicos suos Theologos, ut qui docendi talentum acceperint, minime

illud quando aliqua [illegible] viri aut ingenio [illegible] absondant, sed stylum contra illam strenue
exerceant, et libros in omnem undique mundi partem emittant, qui accurate conscripti et
Deo iuvante in cordibus aliis inscribent, catholicis vera dogmata doceant atque confirment, et
haereticos falsa dedoceant atque convellant. quo beneficio nullum maius, nullum opportu-
nius conferri infectis haeresi populis a propagandae fidei curatoribus potest. nullum enim munus,
inquit Tullius, afferri reip. maius, meliusve possumus, quam si doceamus, et erudiamus iuven-
tutem (addo ego et senectutem eorum aetatem) ijs praesertim moribus atque temporibus, quibus
ita prolapsa est. nulla autem re melius, ac citius id obtinere possumus, quam praedictorum
doctorum in vulgus editione, et emissione librorum: qui veluti sagittae Dei potentis acutae, sint veri
filij excussorum, iuventutisque catholicae, atque fortissime, manibus eiaculati in ~~[illegible]~~ haereticorum aciem, eamque extollentem
[illegible] se adversus scientiam Dei. Ut videre etiam licet olim si ad antiquiores Christianae religionis
athletas converterimus oculos. Sane enim egregiam ~~artem~~ fautibus exstinguendae haereseos, et propagandae fidei
artem sancti illi Ecclesiae duces Athanasius, Basilius, Gregorij Naz. Nyss. Cyprianus, Irenaeus, Hieron. Aug. Leo cum aliquibus
et docuere posteros, et ipsi ~~[illegible]~~ exercuere feliciter. Quos inter duo illa
catholici fulmina belli Aug. Alexandrinus Cyrillus, hoc in genere praeliandi, ~~[illegible]~~ haereticis ita praevaluere divi-
nitus; ut ille Pelagium eiusque sectatores, atque reliquias, et reliquos suae aetatis haereticos, vbicunque incessanter
undique datis libris profligavit. et iste statim, Augustino ~~[illegible]~~, ad caelos translato, exortam ab initio
vis Nestorij haeresim atque sequaces, triennio ipsos, perennalique duntaxat, sed expeditissima, et solertissima ~~librorum~~ ipsius
per quaquaversus emissione vexavit, versavit, penitusque confecit.

Nec obstat si dicas satis esse si ma de auxiliis dicta e suggestu (ut sibi [illegible] est) ~~[illegible]~~ et manuscriptis [illegible] excipiatur
ac divulgetur. contra hoc n. est militat quod doctores capere ~~[illegible]~~ imprimi n. res est ~~[illegible]~~ perquam gravis
difficilis longe lateque diffusa; atque adeo unius aut alterius anni aetas gymnasij quo spatio circumscribi
[illegible] nequit ~~et [illegible]~~ exstare multorum annorum explanari ~~[illegible]~~ aut addisci: ~~[illegible]~~ quia [illegible] ~~[illegible]~~
~~catholicorum [illegible] [illegible] haereticorum~~ ad haereticorum manus pervenit nullus, ad catholicorum paucos
adeoque non sine ~~[illegible]~~ multis mendis, et characteribus depravatis [illegible], quae aliquos ab eorum
perventione ~~[illegible] et [illegible]~~ revocant, ac lectoribus studiosos deterrent. At elegantibus, excussisque
[illegible] et sapientiorum diffusa ~~[illegible]~~ emendatis legentis [illegible] quasi multis [illegible] allicit, in
[illegible] sensibus illapsa informatio [illegible] impressa. ac brevissimo tempore in
[illegible] in omnibus manibus, tamen [illegible], et orbis quantus est pervolitat universus.
[illegible] quod quotidie nova difficultates [illegible] oriuntur quae tanta manuscriptorum [illegible]
~~nequeunt~~ nequeunt [illegible] declarari ~~[illegible]~~ [illegible] dissolvi ~~[illegible]~~ possent autem libris [illegible] praelo mandandis
~~[illegible]~~ quia de suggestu non possunt nisi brevissime [illegible] vitando [illegible] res autem magna
[illegible] sit magnas tractationes requirit. postremo quamvis doctores, qui publico de suggestu
docent, neque dies sunt ~~[illegible]~~ seniores et discentibus apprime [illegible] sunt tamen
ut plurimum qui emensis publici magisterij curriculis in secessu ~~[illegible]~~ scriptioni
librorum, et editioni sese tradidere. quare ~~nisi~~ typis mandata necesse est ut ~~[illegible]~~ sicut [illegible]
[illegible] valde et necessarium, in veteri [illegible] ~~[illegible]~~ apud plerosque delitescat; mandandum [illegible]
[illegible] quod [illegible], [illegible] ignari editionibus librorum [illegible] innume

etiamsi utrique disputatores in conflictu indubitanter manent.

Hinc fit ut [illegible] caput spectat illa efficax [illegible]. nam multae earum praecipue scholae materiae cum sint de auxiliis gratiae et [illegible] dicunt efficacia sunt [illegible] aptae [illegible] ab illa dependent. cum modus primum materia de [illegible] Dei, de scientia Dei, de voluntate Dei Providentia, de praedestinatione, de reprobatione, de potentia Dei, de [illegible] [illegible] multa de Angelis, et de [illegible] creatione [illegible] de voluntate [illegible] libero ac necessario, de actibus humanis, de [illegible] de peccatis, de gratia de creatione et [illegible] de [illegible] praedestinatione, libertate, merito, [illegible] de [illegible] de [illegible] [illegible] de sacramentis [illegible] [illegible] de [illegible] auxiliis [illegible] de [illegible] multa ac de [illegible] de auxiliis [illegible] [illegible]

[illegible] nulla igitur [illegible] in qua [illegible] libri sunt celeberrimi [illegible] in lucem [illegible] typis [illegible]

[illegible] contingat [illegible] in praesentia, aut quod illa multis in [illegible] materia, multa [illegible] [illegible] et difficultates [illegible] cavere [illegible] magis [illegible] et multis difficultatibus [illegible] in [illegible] [illegible] sanctissime [illegible] ad alium librum ab [illegible] tempore [illegible] continua remittatur.

ubi de gratia auxiliis [illegible] ad aliud [illegible] [illegible]

[illegible] impressiones [illegible] [illegible] [illegible] sufficit [illegible].

Postremum [illegible] Nemo [illegible] de auxiliis [illegible] efficacia [illegible] [illegible] dignissimum [illegible] [illegible] et multis aliis in [illegible] tribunalibus [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Clemente [illegible] et Paulo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] praesentia [illegible] [illegible] libris [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] praesentia [illegible]

Censui [illegible] [illegible]

[illegible] Apostolicae [illegible] [illegible] debere [illegible] [illegible] allegat [illegible] formatio [illegible] suspendit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rationes. [illegible] [illegible] videatur [illegible] et [illegible] [illegible] Sedis Apostolicae [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] typis edita [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] manuscriptis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] manuscripta [illegible] sit, sed neque multis, neque [illegible]

UGR Biblioteca Universitaria

cur in 20 cap. eius tribuat 5 ny obten

ad multos pervenire et neq. sanxe est aut, neq. ita allegare expendere pro ... se consiliu ...

ut par est in regeq. desfri^e facienda exponbatur primis inequabes Apostolice Sedes ...

expenbatur neq. exquires palas et Tribu fieri ... cadere ...

constanter dabis cum ea Tidir vetiis intergd. quae neq. assem neq. expendi ...

assy: eq. ... ... vocis ... in ... manu ... ... pecollaria de ... ; ny ...

Theologis ... persuaden ... potent voce aut manuscripto, ... solos ...

subeija ..., et posse ex aureq. dispositis ... quibus Deo bene iuuante, et Theologus

Sepe audienter consensu, ... similla verius et ... determini Pontificii ...

obtinebit. Adquod expedit ... in ... a velapsis luleijs ... ratione

memorabilis, ut videre licet in ijs qui de gra quas ... S. Calesti. Papa ...

expla ad ... Gallis exhema, et desabiliq. ... quas ... viend ...

attingentes ... Theologis ... siue permissis; ... temporis ...

decursa fuere, ... a seq. Concilijs ... multos ... definitiones ...

videmus ... in ... ea Louv ... illa ...

~~Altera par, qua simul est ... Saber ... Pontifice ...~~

~~Pauls V. in gratira ... impressit ... Apost. ... dispensar ...~~

~~... intendisse ... gratias~~

~~Altera ... quae solam ... simul ... impressi~~

~~Altera ... manifesta ... denegare impressi~~

~~...~~ alter maximam Sabin, ... causa ventilasset ... diversae ...

prodasse ... Auctor ... ; ... ut de ille ... pris infirmitatis in ...

... Pontifex ... apparet ea ... summam Pontifice ...

... et certis decisionibus. Cuiusmodi infirmitas ... apud summum Pontif. ...

... olij liberde auxilijs ...

... in Lucis.

Accedit, quod praeter ... summi Pontifices ...

permittere ... manuscripto ... et publice ...

... impressis ... defenditas ... impressi ...

... et ... Theologis ...

Accedit ... Pontificis Pauli ... de ... et publicum in ...

publice doceri ... manuscripta ... impressis ... ad dispens ...

... agitur. ... adeo ... impressis ...

UGR Biblioteca Universitaria